

Prądnik. Prace Muz. Szafera	17	79–94	2007
-----------------------------	----	-------	------

BARBARA FOJCIK¹, ADAM STEBEL^{2, 3}, EWA FUDALI³,
VITĚSLAV PLÁŠEK⁴, ANNA RUSIŃSKA⁵, JAN ŹARNOWIEC⁶,
MAGDA ZMRHALOVÁ⁷, ROBERT ZUBEL⁸, PIOTR GÓRSKI⁹,
BEATA CYKOWSKA¹⁰, MARCIN WILHELM¹¹

¹Katedra Botaniki Systematycznej, Uniwersytet Śląski w Katowicach,
ul. Jagiellońska 28, 40–032 Katowice; e-mail: fojcik@us.edu.pl

²Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa, Śląska Akademia Medyczna w Katowicach,
ul. Ostrogórska 30, 41–200 Sosnowiec; e-mail: astebel@farmant.slam.katowice.pl

³Katedra Botaniki i Ekologii Roślin, Uniwersytet Przyrodniczy,
Pl. Grunwaldzki 24a, 50–363 Wrocław; e-mail: efudali@ozi.ar.wroc.pl

⁴University of Ostrava, Chittussiho 10, CZ–710 00 Ostrava, Czech Republic;
e-mail: vitezslav.plasek@osu.cz

⁵Zbiory Przyrodnicze, Wydział Biologii, Uniwersytet A. Mickiewicza,
ul. Umultowska 89, 61–614 Poznań; e-mail: annarus@amu.edu.pl

⁶Zakład Ekologii i Ochrony Przyrody, Instytut Ochrony i Inżynierii Środowiska,
Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, ul. Willowa 2, 43–309 Bielsko-Biała
e-mail: jzarnowiec@ath.bielsko.pl

⁷Regional Museum Šumperk, Hlavní 22, CZ–788 15 Šumperk, Czech Republic;
e-mail: Magda.Zmrhalova@seznam.cz

⁸Zakład Botaniki i Mykologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej,
ul. Akademicka 19, 20–033 Lublin,
e-mail: zubel@biotop.umcs.lublin.pl

⁹Katedra Botaniki, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, ul. Wojska Polskiego 71c,
60–625 Poznań; peter@au.poznan.pl

¹⁰Pracownia Briologii, Instytut Botaniki PAN, ul. Lubicz 46, 31–512 Kraków;
e-mail: cykowska@ib-pan.krakow.pl

¹¹Katedra Taksonomii Roślin i Fitogeografii, Wydział Nauk Przyrodniczych, Uniwersytet Szczeciński,
ul. Wąska 13, 71–415 Szczecin; e-mail: junin@univ.szczecin.pl

MATERIAŁY DO BRIOFLORY OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Contribution to the bryoflora of Ojców National Park

ABSTRACT. This paper presents a list of 194 bryophyte species (1 hornwort, 36 liverworts and 157 mosses) collected in Ojców National Park with description of their habitats. 19 of them are new to this area.

KEY WORDS: bryophytes, distribution, Ojców National Park, Poland

WSTĘP

Mijająca w 2006 r. 50. rocznica utworzenia Ojcowskiego Parku Narodowego była okazją do podsumowań różnokierunkowych badań prowadzonych na jego terenie. Dużą lukę stanowił brak aktualnych badań briologicznych. Historyczne notowania mszaków z okolic Ojcowa pochodzą w większości z opracowań publikowanych przed utworzeniem parku narodowego (Rehman 1865, 1879; Filipowicz 1881; Szafran 1955 i in.). Jedynie opracowanie Pałkowej (1962) powstało po jego utworzeniu. Aktualizacja tych danych włączona została do priorytetowych zadań badawczych prowadzonych na obszarze Ojcowskiego Parku Narodowego.

Dlatego w 2005 r. podjęto poszukiwania florystyczne, w trakcie których odnotowano 152 gatunki mchów, w tym 15 po raz pierwszy (Fojcik 2006). Kolejnym krokiem były badania przeprowadzone we wrześniu 2006 r. w ramach warsztatów terenowych Sekcji Briologicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Niniejsza praca przedstawia rezultaty tego jakże owocnego spotkania, w którym brało udział 14 osób.

METODYKA

Badania terenowe prowadzono głównie w okolicach Pieskowej Skały, Ojcowa, Doliny Sąspowskiej, Bramy Krakowskiej, Góry Chełmowej, Góry Koronnej, Wąwozu Korytania i Wąwozu Smardzowickiego. W oparciu o zebrane notowania opracowano listę florystyczną (w układzie alfabetycznym). Nazwy mchów podano za Ochyra i in. (2003), a wątrobowców według Szwejkowskiego (2006).

Skróty autorów: **AS** – Adam Stebel, **AR** – Anna Rusińska, **BC** – Beata Cykowska, **BF** – Barbara Fojcik, **EF** – Ewa Fudali, **HK** – Henryk Klama, **JŻ** – Jan Żarnowiec, **KG** – Krzysztof Gos, **MS** – Mirosław Szczepański, **MW** – Marcin Wilhelm, **MZ** – Magda Zmrhalová, **PG** – Piotr Górski, **RZ** – Robert Zubel, **VP** – Viteslav Plášek.

WYNIKI

W trakcie przeprowadzonych prac terenowych odnotowano występowanie 194 gatunków mszaków, w tym 1 glewika, 36 wątrobowców i 157 mchów. Godne uwagi są gatunki po raz pierwszy odnalezione na tym obszarze – 3 wątrobowce (*Jamesoniella autumnalis*, *Chiloscyphus pallescens*, *Scapania mucronata*) i 16 mchów (*Bryum klinggraeffii*, *B. rubens*, *B. violaceum*, *Dicranella staphylina*, *Ephemerum serratum*, *Orthotrichum diaphanum*, *O. pallescens*, *O. stramineum*, *Paraleucobryum longifolium*, *Physcomitriella patens*, *Plagiomnium ellipticum*, *Schistidium crassipilum*, *Sciurohypnum reflexum*, *Seligeria calcarea*, *Tortula truncata* i *Ulota bruchii*).

Alfabetyczny wykaz gatunków

Athocerophyta

Anthoceros agrestis – na glebie: Młyn Krzemienia [VP]; Dolina Sąspowska (Warzechówka) [VP].

Marchantiophyta

Apometzgeria pubescens – skałki wapienne: Wąwóz Korytania (wlot i dolna część) [AS, BC, RZ];

Barbilophozia barbata – mineralna gleba: Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ];

Blasia pusilla – gleba przy potoku: Wąwóz Węgielny Dół (przy wlocie) [PG];

Calypogeia azurea – gleba i murszejące kłody: Pieskowa Skała [RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [PG]; Wąwóz Korytania [VP]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Szaśpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [RZ]; między Doliną Szaśpowską a Wąwozem Ciasne Skałki [RZ];

Calypogeia integristipula – gleba: Wąwóz Sokolec [RZ]; Dolina Szaśpowska [PG];

Calypogeia muelleriana – skarpy (w buczynach), rzadziej murszejące kłody: Wąwóz Węgielny Dół [PG]; Wąwóz Korytania (górną część) [BC]; Dolina Szaśpowska [PG]; Dolina Szaśpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Cephalozia bicuspidata – murszejące kłody i gleba, także na korze sosny (u nasady pnia) i na kamieniach w potoku: Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [PG]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania (górną część) [AS, BC, VP]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Szaśpowska [PG, RZ]; Dolina Szaśpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Chiloscyphus pallescens – gliniasta i humusowa gleba: Pieskowa Skała [RZ]; Dolina Szaśpowska [AS, RZ]; między Doliną Szaśpowską a Wąwozem Ciasne Skałki [RZ];

Chiloscyphus polyanthos – murszejąca kłoda: Wąwóz Smardzowicki [RZ];

Cololejeunia calcarea – ocieniona skałka wapienna: Brama Krakowska [MZ];

Cololejeunia rossettiana – ocienione skałki wapienne: Wąwóz Korytania (końcowa część) [HK note PG, BC]; Dolina Szaśpowska (powyżej Źródlika Spod Graba) [PG];

Conocephalum conicum – ocienione skałki wapienne i gleba: Wąwóz Węgielny Dół [PG]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW]; Wąwóz Korytania (środkowa część) [AS, BC];

Conocephalum salebrosum – gleba i skałki wapienne, także na betonowym murku progu wodnego: Pieskowa Skała [RZ]; Wąwóz Sokolec [BC, RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [AS, RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR]; Wąwóz Korytania (środkowa część) [AS, BC]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Szaśpowska [AR, EF, PG, RZ];

Fossombronia wondraczekii – gleba: Gęsia Szyja [VP];

Frullania dilatata – kora drzew (jawor): Ojców [AS, PG, VP];

Jamesoniella autumnalis – kora drzew (buk, dąb): Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Wąwóz Smardzowicki [RZ];

Leiocolea collaris – wilgotne i ocienione skałki wapienne, także kamienie przy progu wodnym; Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Korytania [PG]; Dolina Szaśpowska [RZ];

Lepidozia reptans – murszejące kłody i humusowa gleba: Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [PG, VP]; między Doliną Szaśpowską a Wąwozem Ciasne Skałki [RZ];

Lophocolea bidentata – mineralna gleba: Wąwóz Sokolec [RZ]; Dolina Szaśpowska [PG];

Lophocolea heterophylla – murszejące kłody i pniaki, kora drzew (brzoza, jabłoń, wiąz): Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW, PG]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [BC, PG]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Szaśpowska [AS, EF, PG, RZ]; Dolina Szaśpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Lophocolea minor – wilgotna gleba: Dolina Szaśpowska [JŻ, MZ];

Marchantia polymorpha subsp. polymorpha (= *M. aquatica*) – wilgotna gleba na łące i pastwisku oraz w wodzie Prądnika przy betonowym mostku: Młyny Pieskoskalskie (przed wejściem do Wąwozu Węgielny Dół) [AR, MW]; Ojców [JŻ];

Marchantia polymorpha subsp. ruderalis – gleba (skarpy, przydroża), także kamienie przy progu wodnym: Pieskowa Skała [AS, RZ]; Dolina Sąspowska [RZ];

Metzgeria furcata – kora drzew (buk, jawor, lipa), ocienione skałki wapienne: Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [BC, VP]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, MW, PG, RZ];

Pedinophyllum interruptum – ocienione skałki wapienne, sporadycznie na glebie: Wąwóz Sokolec [MZ, RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [PG, AR, EF]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [AS, BC, VP]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [PG, RZ];

Pellia endiviifolia – mokra i wilgotna gleba, sporadycznie na wilgotnych skałkach wapiennych i betonowym progu wodnym: Wąwóz Sokolec [RZ]; Młyny Pieskoskalskie (przy wlocie Wąwozu Węgielny Dół) [AR, EF, MW]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Dolina Sąspowska [AS, PG, RZ];

Pellia endiviifolia fo. furnigera – wilgotna gleba: Pieskowa Skała (okolice wlotu Wąwozu Sokolec) [BC, MZ];

Pellia epiphylla – mineralna gleba: Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [PG]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Plagiochila asplenioides – ocienione skałki wapienne, rzadziej wilgotne kamienie i gleba: Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [BC, VP]; Dolina Sąspowska (powyżej Źródlika Spod Graba) [PG, RZ];

Plagiochila porelloides – ocienione skałki wapienne, także na glebie i korze drzew (jawor, buk, dąb): Wąwóz Sokolec [BC, MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Ojców [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, MZ, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS, RZ]; Gęsia Szyja [VP];

Porella platyphylla – ocienione skałki wapienne, także kora drzew (dąb, lipa), sporadycznie na glebie: Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Wąwóz Sokolec [RZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Ojców [AS, VP]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC]; Wąwóz Korytania (wlot) [BC]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [AS, PG, RZ, MW, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Jamki [AS];

Preissia quadrata – gleba i skałki wapienne: Góra Koronna (początek zielonego szlaku z Doliny Prądnika) [RZ]; Dolina Sąspowska [JŻ, MZ];

Ptilidium pulcherrimum – pnie drzew (brzoza, jawor, olsza): Pieskowa Skała [VP]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [AS, RZ];

Radula complanata – kora drzew (jawor, jesion), także skałki wapienne: Pieskowa Skała [JŻ]; Ojców [AS, PG, VP]; Skała Krukowskiego [VP]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Korytania [VP]; Dolina Sąspowska [AS, RZ];

Riccia glauca – gleba: Gęsia Szyja [VP];

Riccia sorocarpa – gleba: Pieskowa Skała [PG]; Młyn Krzemienia [VP]; Dolina Sąspowska (Warzechówka) [VP];

Scapania mucronata – mineralna gleba: Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ];

Scapania nemorea – wilgotna murszejąca kłoda: Wąwóz Ciasne Skałki [AR].

Bryophyta

Abietinella abietina – murawy na odsłoniętych skałkach wapiennych: Pieskowa Skała [JŻ]; Grodzisko [AS]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [MZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Amblystegium juratzkanum – kora drzew (grab): Dolina Sąspowska (okolice Lisich Skał) [AS];

Amblystegium serpens – skałki i głązy wapienne, kora drzew liściastych, także na glebie i murszejących kłodach: Wąwóz Sokolec [BC, MZ, RZ, VP]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [VP]; Czyżówki [VP]; Brama Krakowska [MZ]; Źródło Miłości [JŻ]; Wąwóz Korytania (przy wlocie) [BC]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ, VP]; Dolina Sąspowska [AR, BF, EF, JŻ, MZ, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Anomodon attenuatus – ocienione skałki i głązy wapienne: Wąwóz Węgielny Dół (włot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [AS, VP]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; pomiędzy Źródłem Miłości a włotem Wąwozu Korytania [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Korytania [VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Anomodon longifolius – ocienione skałki wapienne: Wąwóz Węgielny Dół (włot) [AR, EF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF];

Anomodon viticulosus – ocienione skałki wapienne: Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Wąwóz Sokolec [BC, MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (przy wlocie) [AR, EF]; Grodzisko [AS]; Ojców [AS]; Wąwóz Wawrzonowy Dół (włot) [BC]; Góra Koronna [JŻ, RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; pomiędzy Źródłem Miłości a włotem Wąwozu Korytania [BC]; Wąwóz Korytania [VP, JŻ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Atrichum undulatum – gliniaste leśne skarpy, sporadycznie na murszejących kłodach: Wąwóz Sokolec [BC, JŻ, MZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF]; Wąwóz Jamki (dolna część) [AS];

Barbula convoluta – gliniasta gleba (miejsca odsłonięte – przydroża itp.), także na betonowych murkach: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [MW]; Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Ojców [AS]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, MZ];

Barbula unguiculata – mineralna gleba, także na betonowych murkach: Pieskowa Skała [AS]; Wąwóz Sokolec (włot) [BC]; Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Ojców [AS]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Dolina Sąspowska [AS, MZ]; Dolina Sąspowska – Warzechówka (VP);

Bartramia pomiformis – gliniasta skarpa w grądzie: Dolina Paduch [BF];

Brachytheciastrum velutinum – gleba, kora drzew (dąb, jawor, lipa, olsza, wierzba), także na skałkach wapiennych i murszejących kłodach: Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, BF, EF, JŻ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Złota Góra [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Brachythecium albicans – gleba (przydroże): Dolina Sąspowska (dolna część) [AR, EF];

Brachythecium glareosum – ocienione głązy wapienne: Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Brachythecium rivulare – wilgotne i mokre kamienie w korytach strumieni i okresowych cieków, mokre betonowe murki (obudowy źródeł, progi wodne): Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW]; Źródło Miłości [AS]; Dolina Sąspowska [AS, KG];

Brachythecium rutabulum – gleba, skałki i głązy wapienne, kora drzew (grab, jawor, jesion), murszejące kłody i pniaki; Wąwóz Sokolec [MZ, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [JŻ]; okolice skały Jonaszówka [AS]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Złota Góra [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Brachythecium salebrosum – murszejące kłody, rzadko na glebie, skałach wapiennych i korze drzew (jawor): Pieskowa Skała [VP]; Wąwóz Sokolec [MZ]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [AS]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS, MZ]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Brachythecium tommasinii – ocienione skały i głązy wapienne: Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania (dolna część) [AS, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, MS, MZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Bryoerythrophyllum recurvirostrum – skałki i głązy wapienne, sporadycznie na glebie i betonowym murku: Pieskowa Skała [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, RZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Bryum argenteum – gleba (siedliska ruderalne), także skałki wapienne, betonowe murki, sporadycznie na korze drzew: Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Młyn Krzemienia [VP]; Ojców [AS]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [MZ]; Gęsia Szyja [VP];

Bryum caespiticium – gleba (siedliska ruderalne), murawy, skałki wapienne i betonowe murki: Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Ojców [AS, JŻ];

Bryum klinggraeffii – mineralna gleba: Młyn Krzemienia [VP];

Bryum rubens – mineralna gleba: Pieskowa Skała [JŻ]; Dolina Sąspowska [MZ];

Bryum violaceum – mineralna gleba: Młyn Krzemienia [VP]; Dolina Sąspowska (Warzechówka) [VP];

Calliargonella cuspidata – wilgotna i mokra gleba (łąki, młaki, łągi): Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Dolina Sąspowska, [AS, BF, JŻ, MZ, RZ];

Callicladium haldanianum – zmurszałe kłody i pniaki: Wąwóz Sokolec [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Jamki (dolna część) [AS];

Campyliadelphus chrysophyllus – murawa na szczycie skałki wapiennej: Wąwóz Koziarnia [BF];

Campylidium calcareum – ocienione skałki wapienne: Wąwóz Sokolec [JŻ, RZ]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Dolina Sąspowska [MZ, RZ];

Ceratodon purpureus – gleba (głównie siedliska ruderalne), także odsłonięte skałki wapienne i betonowe murki: Pieskowa Skała [BC, VP, JŻ]; Wąwóz Sokolec (wlot) [JŻ]; Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [MZ]; Gęsia Szyja [VP];

Cirriphyllum crassinervium – ocienione wapienne skałki: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF, AR, MW]; Dolina Sąspowska [AS, JŻ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Jamki (dolna część) [AS];

Cirriphyllum piliferum – gleba, sporadycznie murszejące drewno: Wąwóz Sokolec (wlot) [BC, JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [AS, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, RZ]; Złota Góra [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Climacium dendroides – gleba, sporadycznie murszejące drewno: Dolina Sąspowska [AS, JŻ, MW]; Gęsia Szyja [VP];

Cratoneuron filicinum – wilgotna ziemia, kamienie i betonowe murki na brzegach źródeł i potoków: Młyny Pieskoskalskie (przy wlocie Wąwozu Węgielny Dół) [AR, EF]; Dolina Zachwytu (Źródło Radości) [AS]; Źródło Miłości [AS, JŻ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, MW];

Ctenidium molluscum – skałki i głązy wapienne (często na warstwie ziemi i humusu): Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania (wlot i dolna część) [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Gęsia Szyja [VP];

Dicranella heteromalla – gleba, sporadycznie na murszejącym drewnie: Wąwóz Sokolec [BC, JŻ, MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Dicranella rufescens – odsłonięta wilgotna mineralna gleba na łące: Dolina Sąspowska (początek zielonego szlaku) [AS];

Dicranella schreberiana – odsłonięta mineralna gleba: Pieskowa Skała [JŻ]; Młyny Pieskoskalskie (przed wlotem Wąwozu Węgielny Dół) [AR, EF]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Dolina Sąspowska [JŻ];

Dicranella staphylina – odsłonięta wilgotna mineralna gleba: Młyny Pieskoskalskie [AR, EF]; Dolina Sąspowska (początek zielonego szlaku) [AS]; Dolina Sąspowska (Warzechówka) [VP]; Gęsia Szyja [VP];

Dicranella varia – gliniasta wilgotna gleba przy potoku: Młyny Pieskoskalskie (przy wlocie Wąwozu Węgielny Dół) [AR, EF];

Dicranoweisia cirrata – kora drzew (robinia akacjowa): Wąwóz Korytania (górną część – w kierunku drogi do Murowni) [JŻ];

Dicranum scoparium – skałki i głązy wapienne, gleba, kora drzew (brzoza), murszejące kłody: Pieskowa Skała [VP]; Wąwóz Wawrzonowy Dół (wlot) [BC]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Okopy [VP]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Didymodon fallax – skałki wapienne i przydrożne skarpy: Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Didymodon rigidulus – odsłonięte skałki i głązy wapienne, także kamienne i betonowe murki: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Sokolec (wlot) [JŻ]; Ojców [AS]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF];

Diphyscium foliosum – Dolina Sąspowska (Warzechówka) [JŻ, MZ, VP];

Ditrichum flexicaule – skałki wapienne i murawy naskalne: Grodzisko [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ, RZ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS, JŻ, MZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Drepanocladus polycarpus – wilgotna gleba na moście: Ojców [AS];

Dryptodon pulvinatus (Hedw.) Brid. – odsłonięte skałki wapienne: Wąwóz Koziarnia [BF]; Grodzisko [AS];

Encalypta streptocarpa – skałki i głązy wapienne, murawy naskalne, betonowe murki: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Ojców [AS]; Góra Koronna [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ, RZ]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Encalypta vulgaris – odsłonięte skałki wapienne (często na warstwie ziemi i humusu): Pieskowa Skała [JŻ]; Dolina Zachwytu (Źródło Radości) [AS]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [JŻ, MZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Ephemerum serratum – mineralna gleba: Młyn Krzemienia [VP]; Dolina Sąspowska (Wazzechówka) [VP];

Eurhynchiastrum pulchellum – głązy wapienne i gliniaste skarpy: Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF];

Eurhynchiastrum pulchellum var. *praecox* – gleba w buczynie: Dolina Sąspowska (górna część) [JŻ];

Eurhynchium angustirete – gleba (często gliniasta), rzadziej głązy wapienne, sporadycznie na murszejących kłodach i korze drzew (jawor): Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Prądnik Ojcowski [AS]; Wąwóz Korytania [VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF];

Fissidens bryoides – gliniasta gleba: Pieskowa Skała [JŻ, RZ]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ];

Fissidens dubius – ocienione skałki i głązy wapienne: Grodzisko [AS]; Góra Koronna [BF, JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AS, KG note AR];

Fissidens gracilifolius – ocienione skałki i głązy wapienne: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; okolice skały Jonaszówka [AS]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania (środkowa część) [AS, BC, VP, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Fissidens taxifolius – gliniasta gleba: Pieskowa Skała [BC]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS, MW]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Fontinalis antipyretica – w wodzie potoku (przyczepiony do kamieni i betonowych murków): Dolina Sąspowska [AS, KG, MW];

Funaria hygrometrica – gliniasta gleba (siedliska ruderalne), także na betonowym mostku: Pieskowa Skała [AS]; Wąwóz Węgielny Dół [MW]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Ojców [AS, JŻ];

Gymnostomum aeruginosum – ocienione skałki wapienne: Wąwóz Sokolec [MZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Herzogiella seligeri – murszejące kłody i pniaki, sporadycznie kora drzew (brzoza): Wąwóz Sokolec [JŻ, MZ]; Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, EF, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS, MW];

Homalia trichomanoides – kora drzew (buk, grab jawor), ocienione skałki wapienne, sporadycznie na zmurszałym pniaku: Pieskowa Skała [VP]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Ojców [AS]; okolice Jonaszówki [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, RZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Homalothecium lutescens – odsłonięte skałki wapienne i murawy naskalne: Pieskowa Skała [AS, JŻ]; Grodzisko [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Korytania (dolna część) [AS]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska (Skała Szalej) [AS, JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Homalothecium philippeanum – ocienione skały i głązy wapienne: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Ojców [AS]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Korytania [JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, VP, MW, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Homalothecium sericeum – skałki i głązy wapienne, rzadziej kora drzew (grab, jawor, lipa): Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Ojców [AS, VP]; okolice Jonaszówki [AS, JŻ]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Hygroamblystegium tenax – w nurcie potoków przyczepiony do betonowych murków (mostki, progi wodne): Ojców [JŻ]; Dolina Sąspowska [KG det. AR];

Hygrohypnum luridum – mokre głązy w korycie okresowego potoku: Wąwóz Korytania (górną część) [AS];

Hylocomium splendens – gleba i skały wapienne pokryte warstwą humusu: Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ, VP]; Dolina Sąspowska [AS, JŻ, MW]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Hypnum cupressiforme – kora drzew (głównie liściastych), skałki i głązy wapienne, murszejące kłody, także na glebie (lasy i murawy): Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (u wylotu) [AR, EF]; Młyn Krzemienia [VP]; Młyny [AS]; Ojców [VP]; Czyżówki [VP]; Skała Krukowskiego [VP]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF]; Wąwóz Korytania (przy wlocie) [BC]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, BF, EF, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; zbocze Złotej Góry ponad Dolina Sąspowską [AR, EF]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Hypnum cupressiforme* var. *filiforme – kora jesionu (łęg): Pieskowa Skała [JŻ];

Hypnum cupressiforme* var. *lacunosum – murawa naskalna: Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ];

Hypnum pallescens – kora drzew (buk, dąb, jawor, jesion, lipa, olsza): Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Jonaszówka [VP]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF, AR]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Isothecium alopecuroides – skałki i głązy wapienne (często na warstwie humusu), także na korze sosny: Wąwóz Sokolec (wlot) [BC]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska (Źródła Filipowskiego) [AS]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Leptobryum pyriforme – mineralna gleba (ścieżki, przydroża): Wąwóz Węgielny Dół [MW]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS];

Leptodictyum riparium – kamienie w źródłach i potokach, mokre betonowe murki progów wodnych: Wąwóz Sokolec (przy wylocie) [JŻ]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Źródło Miłości [JŻ]; Dolina Sąspowska (dolna część) [KG];

Leskea polycarpa – kora drzew – najczęściej przydrożnych (grab, jawor, lipa, wierzba), rzadziej skałki wapienne: Ojców [AS]; Młyny [AS]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS, JŻ]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Gęsia Szyja [VP];

Leskeella nervosa – kora drzew (buk, jawor, kasztanowiec, lipa), także na skałce wapiennej: Pieskowa Skała [JŻ, VP]; Ojców [AS, JŻ, VP]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Dolina Sąspowska (początek zielonego szlaku) [AS];

Leucobryum glaucum – zmurszała kłoda (grąd z domieszką jodły): Wąwóz Smardzowicki [BF];

Leucodon sciuroides – kora drzew (lipa, kasztanowiec, wiąz): Pieskowa Skała [JŻ, VP]; Ojców [AS, JŻ, VP]; Wąwóz Sokolec [MZ];

Mnium hornum – gliniasta ziemia, rzadziej murszejące pniaki: Wąwóz Sokolec [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Mnium marginatum – skarpy (głównie gliniaste), rzadziej głązy wapienne (zwykle na warstwie humusu): Dolina Paduch [BF]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, MW]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Mnium stellare – ocienione skałki wapienne (często na warstwie humusu), rzadziej na glebie: Pieskowa Skała [RZ]; Wąwóz Sokolec [BC, MZ, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, MW, MZ];

Neckera complanata – ocienione skałki i głązy wapienne: Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Ojców [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania (przy wlocie) [BC, VP, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, MZ, JŻ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF]; Wąwóz Jamki (dolna część) [AS];

Neckera crispa – ocienione skałki wapienne: Wąwóz Sokolec [BC, MZ, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Grodzisko [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC]; Wąwóz Korytania (dolna część) [AS, VP, JŻ]; Dolina Sąspowska [AS, MZ, JŻ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Niphotrichum canescens – odsłonięte skałki wapienne: Pieskowa Skała [JŻ];

Orthodicranum montanum – kora drzew (brzoza, buk, jabłoń, jesion, olsza), murszejące kłody: Pieskowa Skała [JŻ, VP]; Wąwóz Sokolec [MZ]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [AS, JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, RZ];

Orthotrichum affine – kora drzew (jawor, kasztanowiec, klon, lipa, wierzba): Ojców [BF, JŻ, VP]; Okopy [VP];

Orthotrichum anomalum – odsłonięte skałki wapienne i betonowe murki, rzadko na korze drzew (jesion): Pieskowa Skała [VP]; Wąwóz Sokolec (wylot) [BC, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [VP]; Grodzisko [AS]; Skała Krukowskiego [VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąpowska (górną część) [JŻ];

Orthotrichum diaphanum – betonowe murki (mostki) i kora drzew (jabłoń): Wąwóz Sokolec (wlot) [BC, JŻ]; Grodzisko [AS]; Ojców [JŻ]; Wąwóz Korytania [VP];

Orthotrichum obtusifolium – kora drzew (brzoza, jabłoń, jawor, jesion, trzmielina): Wąwóz Sokolec [VP]; Wąwóz Węgielny Dół [VP]; Grodzisko [AS]; Ojców [VP];

Orthotrichum pallens – kora drzew (jesion, trzmielina): Ojców [VP]; Okopy [VP];

Orthotrichum pumilum – kora drzew (brzoza, dziki bez czarny, jabłoń, trzmielina, wierzba krucha), także na betonowym mostku: Wąwóz Sokolec [VP]; Wąwóz Węgielny Dół [VP]; Grodzisko [AS]; Ojców [VP]; Czyżówki [VP]; Dolina Sąpowska (Młynna) [VP];

Orthotrichum speciosum – kora drzew (jawor, jesion, wierzba krucha): Wąwóz Węgielny Dół [VP]; Młyn Krzemienia [VP]; Grodzisko [AS]; Ojców [AS, VP]; Czyżówki [VP]; Okopy [VP];

Orthotrichum stramineum – kora drzew (jawor): Ojców (park zamkowy) [VP];

Oxyrrhynchium hians – gleba, rzadziej ocienione skałki wapienne i kora drzew (lipa, olsza): Pieskowa Skała [VP]; Wąwóz Sokolec [JŻ, MZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [RZ]; Dolina Sąpowska [AR, AS, EF]; Dolina Sąpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Oxyrrhynchium schleicheri – gleba, sporadycznie skałki wapienne (na warstwie humusu) i betonowy murek: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Korytania [VP]; Dolina Sąpowska (dolna część) [AR, EF];

Paraleucobryum longifolium – kora drzewa: Jonaszówka [VP];

Physcomitrella patens – skarpy przydrożnych rowów: Wąwóz Węgielny Dół [MW]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF];

Physcomitrium pyriforme – wilgotna gleba: Pieskowa Skała [AS];

Plagiomnium affine – gleba w lasach, sporadycznie na głazach wapiennych czy betonowym słupku: Wąwóz Sokolec [JŻ, MZ]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW]; Góra Chelmowa [AR, EF]; Wąwóz Korytania (przy wlocie) [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąpowska [AS, AR, EF];

Plagiomnium cuspidatum – skałki i głazy wapienne, także gleba, murszejące kłody i pniaki: Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (przy wylocie) [AR, EF, MW]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [AS]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąpowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Dolina Sąpowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiomnium elatum – wilgotna gleba (młaka): Dolina Sąpowska (Źródło Filipowskiego) [RZ];

Plagiomnium ellipticum – wilgotna gleba (młaka): Dolina Sąpowska między Źródłem Spod Graba i Źródłem Filipowskiego [RZ det. AR];

Plagiomnium rostratum – skałki i głazy wapienne, gleba, także na drewnianej kładce: Wąwóz Węgielny Dół [MW]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania (środkowa część) [AS]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąpowska (środkowa część) [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiomnium undulatum – wilgotna gleba, także ocienione skałki i głązy wapienne (zwykle na warstwie gleby): Wąwóz Sokolec [BC, JŻ, MZ, RZ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, BF, EF, MZ, RZ]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiopus oederiana – skałki wapienne: Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Korytania [JŻ];

Plagiothecium cavifolium – gleba w grądach i buczynach: Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; zbocze Złotej Góry ponad Doliną Sąspowską [AR, EF]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiothecium curvifolium – gleba, murszejące drewno i kora drzew (lipa): Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AR, AS, EF];

Plagiothecium denticulatum – gleba i murszejące kłody, sporadycznie kora drzew u podstawy pnia (buk): Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiothecium laetum – gleba, kora drzew u nasady pnia (brzoza, buk, grab, lipa), rzadziej murszejące kłody: Wąwóz Sokolec [MZ, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, JŻ, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Plagiothecium nemorale – skarpa, murszejąca kłoda i kora grabu u nasady pnia: Dolina Paduch [BF]; Jonaszówka [JŻ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Plasteurhynchium striatulum – głązy wapienne: Góra Koronna [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF];

Platyhypnidium riparioides – w nurcie potoków (przyczepiony do kamieni i betonowych murków): Pieskowa Skała [AS]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Ojców [JŻ]; Dolina Sąspowska [AS, KG, MW];

Platygyrium repens – kora (buk, jabłoń, jawor, jesion, olsza, świerk, wierzba): Pieskowa Skała [BC, JŻ]; Młyn Krzemienia [VP]; Młyny [AS]; Grodzisko [AS]; Ojców [VP]; Czyżówki [VP]; Wąwóz Korytania (środkowa część) [BC]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS, BF, JŻ, PG, RZ]; Gęsia Szyja [VP];

Pleurozium schreberi – gleba (głównie murawy naskalne): Wąwóz Smardzowicki [BF]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Pohlia cruda – gliniaste skarpy i ocieniona skałka wapienna: Dolina Paduch [BF]; Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ]

Pohlia melanodon – gleba: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF];

Pohlia nutans – gleba, rzadko na murszejącym drewnie i korze drzew (brzoza, buk): Pieskowa Skała [BC]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Góra Chełmowa [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Pohlia wahlenbergii – wilgotna gleba: Wąwóz Węgielny Dół [MW]; Młyny Pieskoskałskie [AR, EF]; Dolina Sąspowska [AS, KG note AR, MZ, RZ]; Gęsia Szyja [VP];

Polytrichastrum formosum – gleba w lasach: Wąwóz Sokolec [BC, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Dolina Paduch [BF]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [MW, AR, EF]; Wąwóz Korytania (końcowa część) [BC]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Saspowska [AR, AS, EF, MZ]; Dolina Saspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AR, AS, EF];

Polytrichum juniperinum – murawa na odsłoniętym szczycie skałki wapiennej: Wąwóz Koziarnia [BF];

Polytrichum piliferum – murawa na odsłoniętym szczycie skałki wapiennej: Wąwóz Koziarnia [BF];

Pseudoleskeella catenulata – skałka wapienna: Góra Koronna [BF];

Pseudotaxiphyllum elegans – gliniasta gleba w grądach i buczynach: Wąwóz Sokolec [JŻ]; Dolina Paduch [BF]; Dolina Saspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Pterigynandrum filiforme – kora drzew liściastych, rzadziej murszejące kłody: Pieskowa Skała [AS, JŻ, VP]; Ojców [VP]; Jonaszówka [JŻ]; Wąwóz Korytania [VP]; Dolina Saspowska (między skałą Szalej a Wąwozem Jamki) [AS]; Dolina Saspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Pylaisia polyantha – kora drzew (głównie przydrożne wierzby), także na betonowych murkach: Pieskowa Skała [AS]; Wąwóz Sokolec (wlot) [JŻ]; Grodzisko [AS]; Czyżówki [VP]; Źródło Miłości [JŻ]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Dolina Saspowska [BF, JŻ]; Gęsia Szyja [VP];

Rhizomnium punctatum – gleba i murszejące kłody, rzadziej głązy wapienne: Pieskowa Skała [BC]; Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [JŻ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Saspowska [AR, EF, MZ]; Dolina Saspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Rhodobryum ontariense – wierzchovina skały wapiennej: Wąwóz Węgielny Dół [MS note EF];

Rhynchostegium murale – skałki i głązy wapienne, rzadziej kamienista gleba i betonowe murki: Wąwóz Sokolec [BC, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [JŻ]; Góra Koronna [BF, RZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF]; Źródło Miłości [JŻ]; Wąwóz Korytania [BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Saspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Dolina Saspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Rhytidiadelphus squarrosus – gleba: Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; między Źródłem Miłości a Prądnikiem Ojcowskim [AS]; Wąwóz Korytania (wlot) [BC, JŻ]; Dolina Saspowska [AR, EF, JŻ, MZ]; Złota Góra [AS];

Rhytidiadelphus triquetrus – murawy i skałki wapienne pokryte humusem: Grodzisko [AS]; Wąwóz Wawrzonowy Dół (wlot) [BC]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Dolina Saspowska [MZ, JŻ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Rhytidium rugosum – murawa na szczycie skałki wapiennej: Wąwóz Smardzowicki [BF];

Rosulabryum capillare – gleba, skałki pokryte humusem, kora drzew (jawor) i murszejące gałęzie: Góra Koronna [BF]; Dolina Saspowska [AR, EF]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Rosulabryum laevifilum – kora drzew liściastych, rzadziej na humusowej glebie: Pieskowa Skała [JŻ, VP]; Młyny [AS]; Ojców [AS, VP]; Czyżówki [VP]; Jonaszówka [JŻ]; Wąwóz Korytania [VP]; Dolina Saspowska [AS]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Sanionia uncinata – kora drzew (jabłoń, jawor, jesion, świerk, wierzba), rzadziej murszejące kłody i skałki wapienne: Pieskowa Skała [JŻ, VP]; Dolina Paduch [BF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF, MW]; Wąwóz Korytania [AS, BC, JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, AS, BF, EF, RZ]; Gęsia Szyja (VP); Wąwóz Koziarnia [BF];

Schistidium apocarpum – skałki i głązy wapienne: Wąwóz Koziarnia [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF];

Schistidium crassipilum – skałki wapienne: Dolina Sąspowska (górną część) [JŻ];

Sciuro-hypnum oedipodium – kłoda świerkowa: Wąwóz Korytania (górną część) [AS];

Sciuro-hypnum populeum – skałki i głązy wapienne, kora drzew (dąb, grab, jawor, jesion, lipa), rzadziej na glebie: Wąwóz Sokolec [BC, JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Ojców [AS]; Jonaszówka [JŻ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AR, EF, MZ]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Sciuro-hypnum reflexum – kora drzew (jawor): Dolina Sąspowska (dolną część) [AS, KG note AR];

Seligeria calcarea – skałki wapienne: Wąwóz Korytania [VP];

Seligeria doniana – skała wapienna: Wąwóz Korytania (środkową część) [BC];

Seligeria pusilla – ocienione skałki i głązy wapienne: Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Dolina Paduch [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Wąwóz Korytania [JŻ]; Dolina Sąspowska (Źródła Spod Graba) [KG det. AR]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Serpoleskea confervoides – ocienione skałki wapienne i kora drzew liściastych: Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [AR, EF]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Dolina Sąspowska [AS, JZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Syntrichia calcicolens – odsłonięte skałki wapienne (także na warstwie humusu): Grodzisko [AS]; Góra Koronna [BF]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [MW]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Syntrichia ruralis – skałki wapienne i kora drzew (jawor): Pieskowa Skała [JŻ]; Ojców [AS, VP]; Góra Koronna [RZ];

Taxiphyllum wissgrillii – ocienione wapienne skałki, sporadycznie na glebie i korzeniach jesionu: Wąwóz Węgielny Dół [EF, AR]; Góra Koronna [BF]; Brama Krakowska [EF, MW, MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR]; Wąwóz Korytania (środkową część) [AS, JZ]; Wąwóz Smardzowicki [BF]; Dolina Sąspowska [AS, JZ, MZ]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Wąwóz Jamki (dolną część) [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Tetraphis pellucida – murszejące drewno, sporadycznie na glebie i korzeniach buka: Wąwóz Sokolec [JŻ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [AS, JZ, VP]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, RZ, MW]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS];

Thamnobryum alopecurum – ocienione skałki wapienne, sporadycznie na glebie: Wąwóz Sokolec [MZ]; Wąwóz Węgielny Dół (wlot) [MS]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [AS, JZ, VP]; Dolina Sąspowska (dolną część) [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF]; Wąwóz Jamki (dolną część) [AS];

Thuidium philibertii – skałki i głązy wapienne pokryte warstwą humusu: Wąwóz Wawrzonowy Dół [BC]; Góra Koronna (Jaskinia Ciemna) [JŻ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF];

Thuidium tamariscinum – humusowa ziemia w borze mieszanym: Wąwóz Smardzowicki [BF];

Timmia bavarica – ocienione skałki wapienne: Ojców [AS]; Wąwóz Korytania (środkową część) [AS]; Wąwóz Ciasne Skałki [EF, MW]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Tortella tortuosa – murawy i skałki wapienne (na warstwie humusu): Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Węgielny Dół [AR, EF, MW]; Grodzisko [AS]; Góra Koronna [JŻ, RZ]; Brama Krakowska [MZ]; Wąwóz Ciasne Skałki [AR, EF]; Wąwóz Korytania [JŻ, RZ]; Wąwóz Smardzowicki [BF, RZ]; Dolina Sąspowska [AR, AS, EF, JŻ, MZ]; Gęsia Szyja [VP]; Wąwóz Jamki (dolna część) [AS]; Wąwóz Koziarnia [BF];

Tortula acaulon – gliniasta skarpa przydrożnego rowu: Młyny Pieskoskalskie [AR];

Tortula muralis – skałki wapienne, także betonowy murek: Pieskowa Skała [BC]; Grodzisko [AS]; Ojców [AS]; między Źródłem Miłości a wlotem Wąwozu Korytania [BC]; Dolina Sąspowska – przy zielonym szlaku w kierunku parkingu na Złotej Górze [AS]; Gęsia Szyja [VP];

Tortula subulata – skałka wapienna i betonowy murek: Pieskowa Skała [JŻ]; Wąwóz Sokolec (wlot) [JŻ]; Góra Koronna [RZ];

Tortula truncata – odkryta gleba: Dolina Sąspowska (Warzechówka) [VP]; Gęsia Szyja [VP];

Ulota bruchii – kora drzew (jesion, wierzba krucha); Wąwóz Sokolec [VP]; Okopy [VP];

Ulota crispa – kora drzew (wierzba krucha) Dolina Sąspowska (Młynna) [VP];

Weissia brachycarpa – wilgotna gleba (wśród traw): Wąwóz Sokolec [MZ];

Weissia controversa – murawa: Pieskowa Skała [JŻ].

PIŚMIENNICTWO

Filipowicz K. 1881. *Spis mchów, wątrobowców i porostów z niektórych stanowisk Królestwa Polskiego, a mianowicie z Doliny Ojcowskiej i Bentkowskiej, okolic Warszawy, Łukowa, Puław i Brześcia Litewskiego, zebranych i oznaczonych w latach 1877 i 1879*, „Pamiętnik Fizjograficzny”, **1**: 258–267.

Fojcik B. 2006. *Mchy Ojcowskiego Parku Narodowego na tle przemian szaty roślinnej*, „Prądnik. Prace Muz. Szafera”, **16**: 71–77.

Ochyra R., Żarnowiec J., Bednarek-Ochyra H. 2003. *Census catalogue of Polish mosses*. Polish Academy of Sciences, W. Szafer Institute of Botany, Kraków.

Pałkova A. 1961. *Wątrobowce Ojcowskiego Parku Narodowego*, „Fragm. Flor. Geobot.”, **6**(1): 171–194.

Rehmann A. 1865. *Versuch einer Aufzählung der Laubmoose von Westgalizien*, „Verh. Zool. Bot. Ver.”, Wien, **15**: 461–484.

Rehmann A. 1879. *Przyczynek do bryologii Galicji*, „Sprawozdania Komisji Fizjograficznej”, **13**: 139–145.

Szafran B. 1955. *Mchy Jury Krakowsko-Wieluńskiej z uwzględnieniem rezerwatów przyrody*, „Ochrona Przyrody”, **23**: 213–254.

Szweykowski J. 2006. *An annotated checklist of Polish liverworts and hornworts*. Biodiversity of Poland **4**. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.

SUMMARY

The briological study compares the area of Ojców National Park (S Poland). A list of 194 bryophyte taxa (1 hornwort, 36 liverwort and 157 mosses) with description of their habitats is presented. 19 of them have not previously been recorded in this area (*Bryum klinggraeffii*, *B. rubens*, *B. violaceum*, *Chiloscyphus pallescens*, *Dicranella staphylina*, *Ephemerum serratum*, *Jamesoniella autumnalis*, *Orthotrichum diaphanum*, *O. pallescens*, *O. stramineum*, *Paraleucobryum longifolium*, *Physcomitriella patens*, *Plagiomnium ellipticum*, *Scapania mucronata*, *Schistidium crassipilum*, *Sciurohypnum reflexum*, *Seligeria calcarea*, *Tortula truncata* i *Ulota bruchii*).

Translated by the authors